

У К Р А Ї Н А

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: 69-61-00, 69-60-80, 69-60-78 факс,
web-сайт: www.carpathia.gov.ua, e-mail: admin@carpathia.gov.ua, код ЄДРПОУ 00022496

10.05.2018 № 2516/06-03

На №	15014/1/1-18	від	24.04.2018
На №	12363/1/1-18	від	02.05.2018

Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.

Народному депутату України
Солов'ю Ю.І.

Кабінет Міністрів України

Відповідно до резолюцій Прем'єр-міністра України 24.04.2018 № 15014/1/1-18 до листа Голови Верховної Ради України 06.04.2018 № 11/10-1210, 02.05.2018 № 12363/1/1-18 до звернення народного депутата України Солов'я Ю.І. 21.03.2018 № 729 щодо розвитку гірських територій та вирішення питання соціально-економічного розвитку найвисокогірніших районів України повідомляємо про наступне.

Для вирішення проблемних питань розвитку гірських населених пунктів облдержадміністрація неодноразово зверталася до Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади щодо розроблення державної програми, що передбачатиме запровадження нових інструментів і механізмів розвитку виробничої діяльності, активізації ділової активності населення гірських територій, виплату компенсації суб'єктам підприємницької діяльності, які працюють на території гірських населених пунктів, вирішення питання соціально-економічного розвитку найвисокогірніших районів області.

Зважаючи на викладене, обласна державна адміністрація підтримує зазначені у листі народного депутата України Солов'я Ю.І. пропозиції щодо запровадження, а саме:

- цільової програми будівництва доріг в гірській місцевості;
- розщеплення попенної (рентної) плати головного користування при вирубці лісів, яка спрямовуватиметься до місцевих бюджетів;
- доступних механізмів дотування (відшкодування), утримання великої рогатої худоби та овець, які вирощуються та утримуються в гірських територіях;
- внесення змін до Бюджетного кодексу України у частині застосування додаткового коефіцієнту для гірських територій під час розрахунку базової дотації щодо включення їх у вищезазначену програму.

15.05.2018 12:15
ВХ. № 101235

Разом з тим, повідомляємо, що облдержадміністрацією надіслано Кабінету Міністрів України узагальнену інформацію щодо проблемних питань розвитку гірських населених пунктів області та шляхів їх вирішення (лист 20.03.2018 № 1646/06-03, копія додається).

Додаток на 9 аркушах.

Голова державної адміністрації

Г. Москаль

Руснак
3 30 91

У К Р А Ї Н А

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: 69-61-00, 69-60-80, 69-60-78 факс,
web-сайт: www.carpathia.gov.ua, e-mail: admin@carpathia.gov.ua, код ЄДРПОУ 00022496

20.03.2018 № 1646/06-03

На № 11009/0/1-18 від 19.03.2018

Кабінету Міністрів України

На виконання до резолюції Прем'єр-міністра України В. Б. Гройсмана 19.03.2018 № 11009/0/1-18 з метою підготовки матеріалів до наради Прем'єр-міністра України з питань розвитку гірських населених пунктів облдержадміністрація в межах своєї компетенції інформує про наступне.

Відповідно до пункту 7 в Закарпатській області розташовано 215 населених пунктів (Додаток №1), які мають статус гірських (в т. ч. 49 н. п. - високогірних) із населенням 298 129 тис. осіб, в тому числі об'єднані територіальні громади, зокрема: Полянська об'єднана територіальна громада (с. Уклин - 384 осіб, с. Родникова Гута - населення 483 осіб), Вільховецька об'єднана територіальна громада (с. Вільхівчик - 1448 осіб, с. Вільхівці-Лази - 3215 осіб, с. Ракове - 968 осіб).

Облдержадміністрація надає інформацію щодо проблемних питань розвитку гірських територій.

У сфері освіти

У 2017/2018 навчальному році в області функціонують 667 закладів загальної середньої освіти, 194 з яких розташовані на висоті 400 метрів і вище над рівнем моря. Із 595 закладів дошкільної освіти - 149 розташовані у гірських населених пунктах, зокрема один заклад загальної середньої освіти знаходиться на території Полянської об'єднаної територіальної громади - Родниковогутський навчально-виховний комплекс Родниківської сільської ради Свалявського району Закарпатської області та чотири заклади загальної середньої освіти знаходиться на території Вільховецької об'єднаної територіальної громади, а саме: Вільховецько-Лазівська загальноосвітня школа I ступеня Вільховецької сільської ради Тячівського району Закарпатської області; Раківська загальноосвітня школа I-II ступенів Вільховецької сільської ради Тячівського району Закарпатської області; Вільхівчиківська загальноосвітня школа I-II ступенів Вільховецької сільської ради

Тячівського району Закарпатської області та Вільховецько-Лазівська загальноосвітня школа I-III ступенів Вільховецької сільської ради Тячівського району Закарпатської області (Додаток №2).

Згідно з чинним Державним стандартом загальної середньої освіти зазначені заклади освіти забезпечені відповідною навчальною літературою, комп'ютерами, укомплектовані педагогічними кадрами тощо. Поновлюється їх матеріально-технічна база.

Для забезпечення у сільській місцевості регулярного безоплатного перевезення до місць навчання, роботи і додому учнів та педагогічних працівників, які проживають на відстані понад 3 км від закладу освіти, реалізуються заходи, завдяки яким заклади освіти області отримали 191 шкільний автобус, у тому числі 73 автобуси – заклади освіти, які мають статус гірських населених пунктів.

Для вирішення проблемних питань у галузі освіти пропонуємо:

для населених пунктів, розташованих на території, які мають статус гірських, передбачити у державному бюджеті субвенції для здійснення заходів щодо будівництва об'єктів соціально-культурної сфери;

встановити додатковий коефіцієнт, який дав би можливість збільшити видатки на розвиток та розширення мережі закладів освіти, розташованих у населених пунктах з малою чисельністю, та у населених пунктах, яким надано статус гірських.

У сфері охорони здоров'я

У Закарпатській області щорічно виникає гостра проблема із забезпеченістю видатками закладів охорони здоров'я у районах з малою чисельністю, які також є гірськими. Зокрема, це Великоберезнянський, Воловецький, Міжгірський, Перечинський, Тячівський та Рахівський.

Передбаченого обсягу медичної субвенції, виходячи з кількості жителів адміністративно-територіальних одиниць, недостатньо навіть для забезпечення асигнуваннями видатків на оплату праці з нарахуваннями працівникам галузі.

Основна причина виникнення такого стану – недостатність ресурсів у місцевих бюджетах, так як місцеві бюджети вказаних районів дотаційні у середньому на 77-87 відсотків.

На сьогодні необхідно здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості (в тому числі: в гірській місцевості) для забезпечення повноцінного надання медичної допомоги населенню, а саме:

- дооснащення закладів охорони здоров'я первинної ланки медичним обладнанням, устаткуванням та автотранспортом відповідно до табеля матеріально-технічного оснащення. До прикладу, загальна розрахункова вартість лише за основними видами медичного обладнання (8 видів) становить біля 2 500,0 тис. дол. США.

- проведення капітальних, поточних ремонтів. Реконструкції та будівництва амбулаторій загальної практики сімейної медицини (АЗПСМ) та фельдшерсько-

акушерських пунктів (ФАПів).

- дооснащення закладів охорони здоров'я вторинної ланки (районні лікарні) медичним обладнанням, устаткуванням та автотранспортом відповідно до табеля матеріально-технічного оснащення.

- постійне оновлення автомобільного парку Закарпатського територіального центру екстреної медичної. Наразі існує потреба в більше як 50 автомобілях спеціального медичного призначення.

Обласна державна адміністрація пропонує розглянути питання внесення змін до Бюджетного кодексу України у частині застосування додаткового коефіцієнту для гірських територій під час розрахунку індексу податкоспроможності районних бюджетів, міських та бюджетів ОТГ. Також пропонуємо внести зміни до формули розподілу медичної субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 р. № 618 та доповнити її коригуючим коефіцієнтом для малочисельних районів), який застосовується для районів, у яких показник густоти населення (співвідношення наявного населення адміністративно-територіальних одиниць до площі відповідних територій) менший від середнього показника густоти населення по районах області.

Облдержадміністрація також просить визначити механізм щодо фінансування заходів відповідно до Постанову Кабінету Міністрів України від 6 грудня 2017 року №983 „Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості”.

Фінансування

Через відсутність фінансових ресурсів в місцевих бюджетах області під час затвердження їх виникає проблема із забезпеченням у повному обсязі потреби в коштах на оплату праці з нарахуваннями працівникам бюджетної сфери, особливо гірських територій області. Показники бюджетів на 2018 рік не стали винятком – місцевим бюджетам необхідно додатково (за станом на 1 березня) 271,1 млн. грн., з яких у районах, де є гірські території - 223 млн. гривень. Найбільше не вистачає коштів у гірських населених пунктах в галузі освіти – 99,3 млн. грн. (із 129,4 млн. грн. по всіх місцевих бюджетах) та охорони здоров'я – 85,4 млн. грн. (із 94,7 млн. грн. по усіх місцевих бюджетах). Через специфіку гірських територій закрити, оптимізувати чи реорганізувати заклади неможливо, оскільки це може призвести до ненадання послуг населенню, які гарантовані державою.

Внаслідок змін у Бюджетному кодексі України, якими проведено реформи міжбюджетних відносин з державним бюджетом, починаючи з 2015 року на місцеві бюджети покладені додаткові навантаження, пов'язані з виплатою підвищень посадових окладів за роботу в гірських населених пунктах працівникам закладів освіти (крім педагогічних працівників шкіл), культури, соціального захисту, фізичної культури і спорту.

Також під час розрахунку базової дотації не враховується підвищення

заробітної плати в гірських територіях, що завищує індекс податкоспроможності на 1 жителя у гірських територіях, і відповідно занижує обсяг базової дотації для таких територій.

Пропонуємо під час розподілу з державного бюджету фінансових ресурсів, зокрема медичної субвенції та додаткової дотації на передані з держбюджету видатки з утримання закладів освіти та охорони здоров'я для гірських територій застосовувати коефіцієнти вирівнювання та внести зміни до Бюджетного кодексу України у частині застосування додаткового коефіцієнту для гірських територій під час розрахунку індексу податкоспроможності районних бюджетів, міських та бюджетів об'єднаних територіальних громад.

У сфері охорони навколишнього природного середовища

У Закарпатській області особливу увагу приділяють питанням комплексного підходу до забезпечення нормальності життєдіяльності населення в гірських населених пунктах, пов'язаних із безпекою. Разом із тим, область через особливості розташування та географічні і кліматичні особливості щороку потерпає від наслідків повеней і паводків, які носять сезонний характер. З метою мінімізації збитків від таких катаклізмів, у області прийнята Програма охорони навколишнього середовища, яка передбачає стратегічне планування з питань відновлення дамб і берегоукріплень, зсувів ґрунту, в т.ч. в гірській місцевості та належне фінансування таких заходів за рахунок обласного бюджету. У області ефективно і повністю використовуються цільові кошти «екологічного» податку з акцентом на берегоукріплювальні та відновні роботи.

Крім того, обласною комісією з оцінки та відбору проектів (програм), які можуть фінансуватися за рахунок державного фонду регіонального розвитку, у 2018 році передбачений окремий пріоритет – «Запобігання стихійним лихам, явищам і катастрофам». За рахунок державного фонду передбачено реалізувати 10 таких проектів на суму понад 20 млн грн.

Одночасно звертаємо увагу, що область щорічно ініціювала питання про необхідність відновлення фінансування протипаводкових заходів у Закарпатті, оскільки це є захист життя і безпека населення області. Однак чотири роки поспіль з державного бюджету не виділялися кошти для реалізації заходів з Комплексного протипаводкового захисту в басейні р.Тиси відповідно до Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року. Наразі державним бюджетом України на 2018 рік затверджено призначення Державному агентству водних ресурсів України у сумі 139,25 млн грн., однак наразі ці кошти не надійшли до Закарпатської області, що унеможливило їх використання під час можливих весняних паводків. Питання потребує затвердження паспорту програми та розподілу за проектами, які вже подані облдержадміністрацією до розпорядника зазначених коштів.

У сфері дорожнього господарства та окремих питань розвитку інфраструктури

Закарпатська область з 1 січня 2017 року долучена до експерименту з фінансового забезпечення реалізації заходів з розвитку автомобільних доріг загального користування. Станом на 01.01.2018 за кошти від реалізації експерименту з фінансового забезпечення розвитку автомобільних доріг загального користування („митного експерименту“) частково відремонтовано поточним середнім ремонтом 18 автомобільних доріг, в тому числі і в гірській місцевості, вартість яких профінансовано у сумі понад 265000,0 тис.грн.

З продовженням вищезазначеного експерименту, роботи з поточного середнього ремонту буде продовжено у 2018 році, або до повного виконання робіт.

Законом України 17.11.2016 №1764-VIII „Про внесення змін до деяких законів України щодо реформування системи управління автомобільними дорогами загального користування“, який набрав чинності з 01 січня 2018 року, дороги загального користування місцевого значення передані в управління обласній державній адміністрації. Поліпшення транспортно-експлуатаційного стану доріг гірських населених пунктів з урахуванням мережі закладів освіти та закладів охорони здоров'я враховано при формуванні Переліку об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах ремонт яких буде проводитися у 2018 році.

На більшості протяжності доріг пропущено від 2 до 5 міжремонтних термінів, покриття доріг вкрай зношене, а інтенсивність вантажопотоку з кожним роком лише збільшується. Тому існує нагальна проблема для вирішення якої потрібне додаткове фінансування.

Станом на 20 березня 2018 року опалювальний сезон 2017/18 року, щоденний моніторинг якого проводиться облдержадміністрацією спільно з Мінрегіоном України, проходить стало, без зривів.

На сьогодні в області опалюються усі заклади соціальної сфери: 574 дитячих садків, 667 шкіл, 47 лікарень та 35 житлових будинків у м. Рахів, що не газифіковано, від котельні, яка працює на відходах деревини.

Теплозабезпечення здійснюють 1343 котелень, у тому числі: 17 – комунальні (надають послуги установам бюджетної сфери у м. Іршава, Рахів, Хуст); 1326 – відомчих котелень (181 – охорони здоров'я, 1063 – навчальних закладів, 82 – інші).

Підприємствами комунальної теплоенергетики та закладами соціальної сфери, які опалюються від автономних котелень з використанням природного газу, проведено публічну закупівлю природного газу на опалювальний сезон та бюджетний 2018 рік у повному обсязі, укладено відповідні договори на постачання природного газу.

Підприємствами комунальної теплоенергетики забезпечено стовідсоткову оплату за використаний природний газ.

Котельні, що працюють з використанням твердого палива (відходи деревини, щепи, пелети), забезпечено технологічним паливом у необхідному обсязі.

У житлово-комунальному господарстві області визначено сили і засоби, які залучаються у випадку виникнення аварійних та надзвичайних ситуацій для сталого проходження осінньо-зимового періоду 2017/18 року, а саме: 18 аварійно-відновлювальних служб комунальних підприємств.

У сфері економіки та інвестицій, надання адміністративних послуг

З метою активізації інвестиційних процесів, покращення інвестиційного іміджу регіону, розширення міжрегіонального співробітництва, а також сприяння розвитку економічних, торгових та культурних зв'язків, розвитку підприємництва та туризму, в області щорічно проводиться інвестиційний форум „Закарпаття – бізнес в центрі Європи”, виготовляються інформаційно-рекламні матеріали, зокрема: бізнес-каталог „Закарпаття – перспективний майданчик для бізнесу”, збірник «Закарпаття запрошує» тощо. На форумі представляються наявні та заплановані інвестиційні проекти, програми, спрямовані на розвиток малого та середнього бізнесу.

Для збільшення притоку іноземних інвестицій в економіку області та обміну інформацією з іноземними партнерами проводяться конференції, семінари, наради.

Разом з тим, робиться акцент на економічній діяльності у гірських районах: це значною мірою сприяє не тільки зростання розміру бюджетних коштів, що спрямовується на їх розвиток, але і спрощення податкової системи, стимулювання інвестиційних проектів, ефективного використання коштів міжнародної технічної допомоги.

Облдержадміністрація веде активну діяльність щодо підтримки інвестиційної діяльності, зростання обсягів прямих інвестицій у гірські території, стимулюванню промислового виробництва, створенню нових виробництв та робочих місць, збільшенню обсягів та асортименту продукції та, як наслідок, підвищенню добробуту горян.

Окремо надаємо інформацію про населені пункти, які віднесені до гірських у відповідності до чинного законодавства.

Програмою розвитку малого і середнього підприємництва в Закарпатській області на 2017-2018 роки передбачено механізмів повернення відсотків за кредитами, залученими на розвиток малого та середнього бізнесу. Розглядаючи заявки від підприємців, членами комісії робиться акцент на підтримки підприємницьких ініціатив, які розвиваються на гірських територіях.

В області центри надання адміністративних послуг створено у всіх райдержадміністраціях та міськвиконкомах, що дозволило підвищити зручність і доступність одержання адміністративних послуг громадянами та суб'єктами господарювання. Всього в області діє 19 центрів надання адміністративних послуг, в т.ч. 6 міських та 13 районних.

З метою покращення якості надання адміністративних послуг, підвищення часової доступності населення до них, доступу громадян, що мешкають в гірських населених пунктах, до базових адміністративних послуг планується розширення мережі центрів надання адміністративних послуг територіальні підрозділи центру надання адміністративних послуг та віддалені місця для роботи адміністраторів такого центру, зокрема в гірських населених пунктах, селищах Дубове, Усть-Чорна та Ясіня.

Додатково звертаємо увагу, що Закон України „Про статус гірських населених пунктів в Україні” не працює на розвиток гірських територій, а виконується лише в частині фінансової підтримки населення. Основний тягар з додатковими виплатами лягає на місцеві бюджети та кошти підприємств. Передбачені Законом України „державні гарантії підтримки соціально-економічного розвитку гірських населених пунктів не виконуються. Гірські населені пункти стали економічно не привабливими для інвесторів через збільшення витрат підприємств в частині здійснення доплат працюючим до посадових окладів у розмірі 25 відсотків. Облдержадміністрація пропонує внести зміни до Постанови КМУ „Про умови оплати праці осіб, які працюють в гірських районах”, зокрема п.1 Постанови викласти в такій редакції:

«установити, що на підприємствах, в установах, організаціях та військових частинах, розташованих на території населених пунктів, яким надано статус гірських, тарифні ставки і посадові оклади працівників, військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації та Державної кримінально-виконавчої служби, визначені генеральною, галузевими та регіональними угодами як мінімальні гарантії в оплаті праці, а також встановлені за рішенням Кабінету Міністрів України або за його дорученням, підвищуються на 25 відсотків. Такі доплати фінансуються за рахунок державного бюджету».

Може також бути розглянуто питання щодо розробки механізмів розвитку гірських територій для 4 областей України Карпатського регіону; пропонується при формуванні Державного бюджету України на 2019 рік передбачити субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на розвиток гірських територій. Серед напрямків використання субвенції визначити компенсацію суб'єктам господарювання всіх форм власності витрат, пов'язаних з виплатою надбавок до заробітної плати працівникам, часткове відшкодування вкладених інвестицій, кредитних ресурсів, розвиток інфраструктури тощо.

Або ініціювати внесення змін до Податкового Кодексу України де передбачити для суб'єктів господарювання зниження податкового навантаження (звільнення терміном до 3-х років від податку на прибуток, зниження розміру сплати податку з фізичних осіб, єдиного соціального внеску та інше)

У сфері соціального захисту населення

У сфері соціально-економічного розвитку області за 2017 рік порівняно до 2016 року спостерігається негативна динаміка показників ринку праці. Тенденція

до зниження, відбувається за рахунок того, що збільшується міграція населення за кордон у пошуках робочих місць. Головною причиною безробіття є незбалансованість попиту і пропозиції робочої сили.

За даними Міністерства соціальної політики України за січень-листопад 2017 року в області створено 6155 робочих місць та ліквідовано – 7443. За даними Закарпатського обласного центру зайнятості на кінець грудня 2017 року зареєстровано 5210 осіб.

В області успішно реалізуються програми, спрямовані на соціальний захист сімей з дітьми, малозабезпечених родин, дітей-інвалідів, дітей сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування шляхом надання соціальних допомог.

Органами соціального захисту населення області у відповідності до чинного законодавства своєчасно забезпечується призначення та виплата державної допомоги малозабезпеченим сім'ям, сім'ям з дітьми, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів та державної соціальної допомоги на дітей сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.

Протягом січня – лютого поточного року різними видами державної соціальної підтримки скористались 93903 сім'ї – одержувачі. Загальна сума нарахувань становить 367,1 млн. грн., виплату забезпечено по березень 2018 включно.

На виплату державних допомог з Державного бюджету у 2018 році передбачено 2775,0 млн. грн, що на 451,50 млн. грн. більше ніж у 2017 році.

Органами соціального захисту населення області в повному обсязі забезпечується виконання пункту 2 статті 6 Закону України „Про статус гірських населених пунктів в Україні”, а саме: виплату всіх видів державних допомог проведено з урахуванням підвищення розміру призначеної допомоги на 20 відсотків за проживання в населених пунктах, яким надано статус гірських. Із загальної кількості одержувачів державних допомог 33,4 відсотки отримують допомогу з урахуванням підвищення за проживання в гірському населеному пункті., зокрема одержувачів допомоги відповідно до Закону України „Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям ” становить – 44,5 відсотки від загальної кількості сімей-одержувачів (11787).

Середній розмір призначеної державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям з урахуванням підвищень за проживання в гірському населеному пункту у 2017 році становив 3734,50 гривень.

Одним з головних чинників які впливають на показник відсотка одержувачів державної допомоги малозабезпеченим сім'ям з урахуванням статусу гірського населеного пункту є низький показник зайнятості населення (відсутність ринку праці), а також більший відсоток багатодітних родин в районах, де розташовані гірські населені пункти.

Станом на 1 березня 2018 року на обліку в Єдиному Державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги перебуває 265627 осіб.

З початку року на всі види пільг та субсидій на житлово-комунальні послуги нараховано 521427,3 тис. грн. Заборгованість на житлово-комунальні послуги становить 609591,6 тис. грн. (з врахуванням заборгованості за 2017 рік).

Також інформуємо, що дане питання знаходиться на особистому контролі голови облдержадміністрації.

Додатки на 20 арк.

Голова державної адміністрації

Г. Москаль

Ман
616720
Сопкова
Маркович
Лазар
Петрішка
Маляр